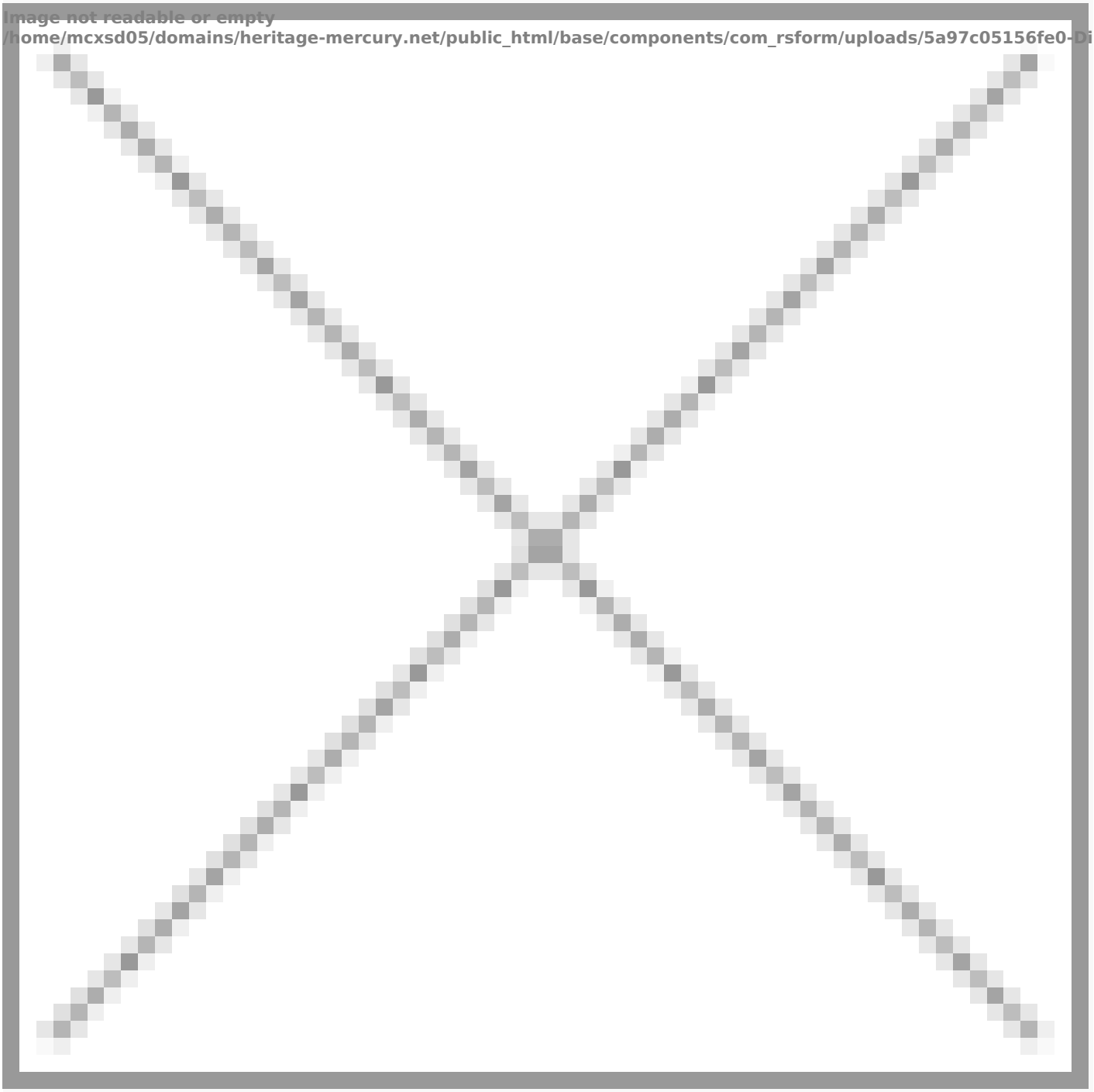
Ime predmeta 1	SAMORODNO ŽIVO SREBRO
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.37.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija.
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;G-950, G-956, G-1013, G-1142, G-1306, G-1396, G-1399, G-1402, G-1403, G-1919.
Klasifikacija dediščine	Rudišče

OPIS

Kratek opis	V zbirko je zajetih 10 vzorcev. V njih prevladuje impregnacija s samorodnim živim srebrom, cinabaritni oprhi so podrejeni. Vzorci so nepravilnih oblik in različno bogato prepojeni s samorodnim živim srebrom. Orudene so različne kamnine in sicer skrilavi glinavec, apnenec, skrilavec, meljevec in dolomit. Samorodno živo srebro je vtisnjeno v kamnino pod pritiskom, zato stalno počasi solzi iz kamnine v obliki kapljic, po drugi strani pa samorodno Hg pri sobni temperaturi izhlapeva tako, da velikost kapljic stalno spreminja. En vzorec predstavlja jetrenko prepojeno s Hg, v drugem primerku pa opazujemo kristalno cinabaritno prevleko.
Mere	10 vzorcev različnih dimenzij

Materiali	Samorodno živo srebro (v kapljicah), orudene kamnine, minerali.
Datacija	Orudenje s samorodnim Hg je nastalo pred približno 238 milijoni leti v drugi hidrotermalni fazi srednjetriasnega tektonskega obdobja.
Avtor / Proizvajalec	/

Slikovne priloge

Prvotna raba	Nastanek epigenetskega orudenja s samorodnim živim srebrom v idrijskem rudišču še ni v celoti raziskan. Povezan je z drugim tektonskim obdobjem ob koncu ladinija, ki ga je spremljala močna vulkanska dejavnost. Zaradi preobilice dotoka živega srebra in pomanjkanja žvepla je ni mogel nastajati cinabarit in iz Hg par se je izločal neposredno živo srebro. V starejših litoloških členih, grödenskih peščenjakih, permskih dolomitih ter skitskih in anizijskih plasteh, se pojavlja samorodno živo srebro v večjih količinah le v skitskih oolitnih apnencih in laporasti prikamnini ter mestoma v geodah in žilah. Izjemne količine samorodnega Hg pa so bile nakopičene ob triasnih prelomih in mrežasto razporejenih žilah v karbonskih skrilavcih in skonca plasteh. Nekaj samorodnega živega srebra so našli tudi v najnižjem delu piroklastitov. Rudarji so z samorodnim živim srebrom prepojene karbonske skrilavce poimenovali skrilava rud ali pa srebrni skrilavec.
Sedanja raba	Opisani primerki z vsebnostjo samorodnega živega srebra se ohranjajo, varujejo in prezentirajo kot pomembna naravna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Pri tem so v opisano zbirko zajeti zgolj primerki, ki so bili odvzeti iz idrijskega rudnika in tako predstavljajo svojevrsten arhiv v svetovnem merilu posebnega idrijskega rudišča. Primerki so del geološke zbirke Mestnega Muzeja Idrija. Opisani primerki so v manjši meri na ogled obiskovalcem v okviru stalne muzejske razstave »Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrija«. Preostali pa so shranjeni v predalih pod razstavnimi vitrinami, zato se lahko eksponati po potrebi tudi zamenjajo. Obenem se lahko uporabijo za različne oblike promocije dediščine živega srebra.

Prvotna lokacija	Idrijsko rudišče; vzorci karbonskega skrilavca in skonca plasti s samorodnim Hg so iz različnih etaž iz zgornjega dela idrijskega rudišča, oolitni apnenci s samorodnjim Hg pa iz spodnjega dela idrijske jame.
Sedanja lokacija	Mestni muzej Idrija, Geološka zbirka (razstavni prostor 3).

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Opisani primerki so primerno ohranjeni. Celotna geološka zbirka je bila leta 1992 strokovno dopolnjena in postavljena v prenovljene prostore Mestnega muzeja Idrija. Dodatni posegi zato niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	1. 3. 2018

Datum urejanja	Never